

Les 1.6

Samen afspraken maken

Doel Blok 1

Groepsvorming en een positief sociaal klimaat waar leerlingen zich medeverantwoordelijk voor voelen.

Leskern

De leerlingen maken de laatste omgangsafspraken voor in de groep en zetten hun 'handtekening' onder de poster.

Woorden

het contract

Materialen

- De poster Zo willen we het in onze groep (gemaakt in Les 1.1)

Vorbereiding

- Check of de leerlingen die de afsluiter zouden voorbereiden, dit hebben gedaan.

Agenda

- ▶ Binnenkomer
- ▶ Wat gaan we doen en leren?
- ▶ Samen afspraken maken
- ▶ Wat hebben we gedaan en geleerd?
- ▶ Afsluiter

▶ Binnenkomer

Doe een binnenkomer, bijvoorbeeld onderstaande.

Regenstorm

Leerlingen staan in een kring. Leg uit dat we samen het geluid van een regenstorm gaan nadoen. De leerkracht begint met zijn handen langs elkaar te wrijven. Hij staat daarbij tegenover iemand in de kring. Die mag de beweging nadoen. De rest nog niet. De leerkracht gaat de kring rond. De anderen mogen om de beurt meedoen, maar pas nadat de leerkracht ze in de ogen heeft gekeken.

Bij het tweede rondje knipt de leerkracht met zijn vingers en gaat hij weer tegenover de eerste van de kring staan. Die neemt het over. De rest gaat door met in de handen wrijven. Ook nu weer mag iedereen pas met de vingers knippen als de leerkracht is langs geweest.

De derde keer gaat de leerkracht rond met de handen op de dijen klappen.

De vierde keer met stampen van de voeten. Tot nu toe heeft de wind de blaadjes doen ruisen, is de regen voorzichtig begonnen, is het harder gaan regenen, en is het een echte donderende regenstorm geworden.

Nu neemt de storm weer af. Na het stampen, komt het klappen op de dijen weer terug, vervolgens het knippen met de vingers, en tot slot het wrijven in de handen, tot het weer stil is. (Zoek eventueel op internet naar de video Rain Choir, Perpetuum Jazzile)

► Wat gaan we doen en leren?

Vraag de leerlingen waar het blok over gaat. *Wat hebben we tot nu toe gedaan in de lessen?* Leg het doel van deze les uit en geef de volgende toelichting: *vandaag maken we de laatste afspraken over hoe we met elkaar omgaan. Wie weet nog het verschil tussen een regel en een afspraak?* Herhaal dat de regels van de school zijn. Daar moet iedereen binnen school zich aan houden. De afspraken zijn van de groep. Die bedenkt iedere groep zelf. Laat op de poster Zo willen we het in onze groep zien welke afspraken jullie al hebben gemaakt. *Vandaag maken we de poster af met de laatste afspraken. Daarna zetten we onze handtekening eronder. Zo wordt het een **contract**. Schrijf het woord contract op het bord en licht toe: een contract is een afspraak waar je allebei of allemaal je handtekening onder zet. Zodra je dat hebt gedaan, moet je de afspraak nakomen. Benadruk het samen. Het is onze groep en het moeten onze afspraken zijn.* Neem de agenda door en vraag of iedereen akkoord is.

► Samen afspraken maken

Loop samen de poster Zo willen we het in onze groep door. *Weet iedereen wat erop staat en wat ermee wordt bedoeld? Vandaag kijken we welke afspraken we nog meer willen maken om het prettig te hebben met elkaar.*

Laat de leerlingen via de coöperatieve werkvorm *Tafelrondje per tweetal* aanvullende afspraken bedenken voor de poster. Neem de volgende stappen:

- Laat de leerlingen per tweetal aan een tafel zitten: ieder tweetal heeft een vel papier en een potlood.
- Om en om noteren of tekenen de leerlingen een mogelijke afspraak. Ze vertellen kort aan elkaar wat ze opgeschreven of getekend hebben.
- Zeg dat de leerling met het kortste haar mag beginnen. Observeer de deelname: zijn alle leerlingen actief?
- Inventariseer de bedachte afspraken door er elk tweetal naar te vragen, degene met het langste haar mag een afspraak noemen. Laat geen afspraken noemen die al gezegd zijn of al op de poster staan. Schrijf de voorstellen op het bord.

Bespreek de voorstellen. Vraag daarbij steeds naar argumenten: *waarom vinden jullie dat belangrijk?* Laat de leerlingen hun hand opsteken als ze dit voorstel willen opnemen op de poster Zo willen we het in onze groep.

Als de poster klaar is, zet iedereen zijn handtekening onder de poster. De poster heet van nu af aan: Zo ~~willen~~ **doen** we het in onze groep.

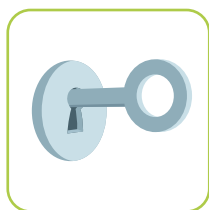

► Wat hebben we gedaan en geleerd?

Blik terug op het hele Blok 1. *Wie kan vertellen wat we dit blok geleerd hebben? Wat vonden jullie daarvan het belangrijkste? Waarom? Horen we nu ook echt bij elkaar?* Brainstorm met de leerlingen hoe zij de ouders kunnen informeren over wat ze geleerd hebben en welke afspraken ze hebben gemaakt.

Vat samen: *op de poster staat hoe wij met elkaar omgaan in onze groep. Eerst was het de poster Zo willen we het in onze groep. Nu jullie je handtekening eronder gezet hebben, is het Zo doen we het in onze groep.*

Wilt u de leerlingen nog meer aanbieden? Neem een kijkje op de website voor meer lesmateriaal en activiteiten die goed passen bij dit blok.

Afsluiter

Laat twee leerlingen de afsluiter die zij hebben voorbereid uitvoeren en geef een opsteker (of laat de groep dat doen). Spreek daarna af welke twee leerlingen de afsluiter van de volgende les willen verzorgen.

Of doe onderstaande afsluiter.

Evenwicht

Leerlingen doen evenwichtsoefeningen. Maak een rij op lengte. Maak tweetallen met leerlingen die ongeveer even lang zijn en laat ze tegenover elkaar staan. Laat steeds een ander tweetal de oefening voordoen.

- Ze zetten de tenen tegen elkaar en houden de handen vast. Ze leunen nu beide rustig achterover, lichaam recht, armen aan het eind gestrekt. Ze wiegen vervolgens zachtjes heen en weer, terwijl ze elkaar een mop of verhaaltje vertellen.
- Ze strekken hun armen naar voren en plaatsen hun handpalmen naar elkaar en leunen nu rustig naar voren. Ze houden hun lichaam gestrekt.
- Ze gaan met de schouders tegen elkaar aan staan, zij aan zij, met de armen over elkaar. Ze leunen tegen elkaar. Nu tillen ze het binnenste been op en kruisen dat over hun buitenste been, zodat ze beiden nog maar op één been staan.
- Ze gaan met de rug plat tegen elkaar aan staan en leunen naar achter. Ze steunen tegen elkaar. Ze zetten nu kleine stapjes vooruit, de ruggen blijven plat tegen elkaar. Ze maken samen een praatje, of vertellen een leuke mop aan elkaar.

Vervolgactiviteiten

Groepsvergadering – Afspraken

Houd een groepsvergadering over hoe we omgaan met de afspraken van de groep. Laat de leerlingen kritisch nadenken over hoe ze omgaan met de afspraken. Aan welke afspraken van de poster Zo doen we het in onze groep houdt iedereen zich goed? Welke afspraken vragen nog aandacht? Wat kan helpen om je aan de afspraak te houden?

Zoek iemand die – Opstekers en tips aan de groep

De leerlingen bedenken opstekers en tips over de sfeer in de groep. Doe dit via de werkvorm Zoek iemand die zonder werkblad. De leerlingen zoeken een maatje en wisselen uit welke opsteker of tip zij voor de groep hebben. Daarna zoeken zij een nieuw maatje. Laat de leerlingen stoppen op uw teken.

Bespreek plenair en inventariseer de opstekers en de tips.

Woordmuur

het contract

een officieel papier waarop een afspraak staat
je zet je handtekening eronder